

RIJEČ UREDNIKA

Sadržajem ovoga broja nastojimo ostati vjerni tematskim odrednicama našega časopisa sadržanima u podnaslovu koji pobliže određuje njegovo glavno usmjerenje. »Kateheza« je naime »časopis za školski vjeronauk, župnu katehezu i pastoral mladih«. Sve te tri teme obrađuju se u ovome broju i to nas raduje.

Autor prvoga članka, Pascual Chávez Villanueva, bibličar je po struci, odgajatelj i svećenik po zvanju, a po službi je vrhovni poglavar Salezijanske družbe, koja je po brojnosti članova druga po redu među muškim redovničkim zajednicama u Katoličkoj crkvi. Članak je zapravo tekst autorova govora prigodom primanja počasnog doktorata na sveučilištu u Genovi prije dvije godine. Chávez u njemu ukazuje na složen odnos odgoja i građanstva te na problematično mjesto odgoja u današnjem društvu. Odgoj, pa tako i djelovanje škole, uključuje i odgoj za vrednote. O tome svjedoči i povijest, pa se i u članku podsjeća na klasični (grčki) i kršćanski ideal odgoja. U novije se vrijeme, zbog krize povijesnih institucija odgoja, osjeća potreba za stvaranjem i razradom novoga kulturalnog i odgojnog modela. Radi toga je ponajprije važno definirati ciljeve odgoja, a zatim i uspostaviti ravnotežu između onoga što se želi postići kad je riječ o obrazovanju mladih naraštaja i njihove današnje opsežne, doslovno »enciklopedijske« informiranosti. Pri tome valja pronaći i osigurati odgovarajuće mjesto i za obitelj kao mjesto odgoja, ali i voditi računa o društvenoj ulozi odgoja. Isto tako valja promicati svijest o potrebi za trajnim odgojem i obrazovanjem, a u svemu tome treba osigurati i primjereno mjesto za religioznu poduku i moralno obrazovanje. U pluralističkom društvu u kojemu živimo svoje mjesto ima i katolička škola. Autor ukratko ukazuje na njezine glavne značajke, posebno ističući odgojno-obrazovni projekt svojstven salezijanskoj školi. Ujedno se osvrće i na odgojni sustav utemeljitelja salezijanaca, don Bosca, te na preventivno obilježje toga sustava. Na kraju zaključuje: zadatak je današnjega društva priprema mladih i sveukupnoga pučanstva za veću humanost. Sve škole trebaju težiti ostvarivanju triju ciljeva: humanosti, građanstva i stručnosti.

Ponovno uvođenje vjeronauka u hrvatske škole potaknulo je i proučavanje religijske pedagogije i školskom vjeronauku svojstvenih grana znanosti. Valjalo je stoga pripremiti odgovarajuće nastavno osoblje, programe i udžbenike. Istovremeno se javlja i potreba za boljim upoznavanjem i ustrojem vjeronauka kao jednog od ravnopravnih predmeta u suvremenoj hrvatskoj školi. To među ostalim uključuje i teorijsku razradu i praktičnu primjenu suvremene predmetne, vjeronaučne didaktike. Dok su svi drugi predmeti uglavnom već odavno imali vlastitu predmetnu didaktiku, a nerijetko i više njih, školski je vjeronauk u suvremenoj hrvatskoj školi na tome području oskudijevao. Nedavno hrvatsko izdanje opsežnog priručnika »Vjeronaučna didaktika« ispunito je i tu prazninu. Odsada i vjeroučitelji i studenti religijske pedagogije i katehetike, kao i svi ostali zainteresirani, uključujući tu i sve one koji se profesionalno, teorijski i praktično, bave odgojem

i obrazovanjem, mogu na jednome mjestu pročitati kako je vjeronaučna didaktika kao znanost nastala i kako se razvijala te koji su glavni pravci njezina razvoja u novije vrijeme. Sve će to, nadajmo se, doprinijeti kvalitetnijoj vjeronaučnoj nastavi i uklanjanju nekih, još uvijek čestih predrasuda. Bit će to i prigoda da se vidi kako je današnji školski vjeronauk doista jedan od predmeta koji imaju mjesto u suvremenoj školi i društvu.

U trećemu članku je riječ o religioznosti, proaktivnosti i reaktivnosti, o vjeroučitelju i psihologiji. Mirko Barbarić poziva vjeroučitelje da i u ovoj školskoj godini odvoje malo vremena i za sebe i za promišljanje svoje nastavničke uloge, posebice s obzirom na vlastitu religioznost te vlastite stavove i djelovanje koji su s njome povezani. Autor ujedno ukazuje na neke pravce u novijoj psihologiji, ali i na određeno poimanje čovjeka u suvremenom društvu. Humanizam, stvaralaštvo, vrednovanje, samoostvarenje, mehanizam, reaktivnost i proaktivnost samo su neki od pojmova o kojima Barbarić govori. Različiti načini tumačenja religioznosti vode i prema različitim rezultatima te, u konačnici, prema različitoj religioznosti. Ukazujući na specifične parametre reaktivne i proaktivne religioznosti i na posljedice jednoga i drugoga načina življenja vlastite religioznosti, Barbarić poziva (ne samo) vjeroučitelje na proaktivno svjedočko življenje jer će tako postići istinsko samoostvarenje i biti pravi odgajatelji i (vjero)učitelji.

Članak o molitveno-meditativnoj zajednici u životu župne zajednice poziva nas na odlazak u župu i na promicanje života suvremene župne zajednice. Josip Šimunović i Darija Barko time žele doprinijeti obnovi župne zajednice i pomoći svima onima koji žele sudjelovati u radu molitveno-meditativne zajednice. Stoga oni nude razrađen godišnji plan i program te konkretne prijedloge za njihovo ostvarivanje. Tu svakako valja ubrojiti prijedlog za ostvarivanje konkretnog katehetskog susreta i druge praktične upute. Školski vjeroučitelji tu će pronaći poticaje i odgovore na pitanja koja postavljaju učenici kad je riječ o meditaciji i molitvi, ali i upute za stvaranje plana i programa te za različite načine pripreme vjeronaučnih nastavnih jedinica. Naravno, imajući na umu konkretno okruženje u kojemu žive i rade, i pastoralni djelatnici u župnoj zajednici, i članovi pojedinih molitveno-meditativnih zajednica, i vjeroučitelji su pozvani načiniti određene prilagodbe i eventualne prerade. Neka ovo teorijsko razmišljanje i njemu pridruženi konkretni prijedlozi i rješenja budu poticaj svim čitateljima na razmišljanje o mjestu i ulozi meditacije i molitve u suvremenom kršćanskom životu. Nadahnuće im, ovom prigodom, zasigurno ne nedostaje!

Dva posljednja članka poziv su na razmišljanje o specifičnim područjima djelovanja pastora mladih te o mjestu i ulozi kršćanske zajednice i pastoralnih radnika, poglavito svećenika, u tom djelovanju. To je ujedno i poziv na ponovno razmišljanje o nekim važnim, a ipak nerijetko zanemarenim radnjama i postupcima. Užurbanost, brojne obaveze i još brojnije ponude, tumačenje što je sve nužno i potrebno te brojni drugi razlozi nerijetko stvaraju stresnu situaciju u kojoj nitko nema vremena ni za koga. Upravo je stoga važno, ističe Fabio Attard, odvojiti vrijeme za mlade i slušati ih. To je ujedno i preduvjet za uspostavljanje kontakta s mladima i za daljnje odgojno djelovanje. Kad je riječ o kršćanskom odgoju, naglašava Enrico dal Covolo, on i danas uključuje ispravnu ljestvicu vrednota, odgoj za spomen, sebedarje i križ te osobni susret s Kristom.

Daljnjem širenju vaših obzorja pridonijet će i upoznavanje s novim knjigama u posljednjem prilogu, »Recenzijama«. Bilo vam na radost i korist!

Urednik